

DUCHOVNÍ OBNOVA

MYLNÉ PŘEDSTAVY O BOHU

I. MYLNÉ PŘEDSTAVY O BOHU, O SOBĚ
I DRUHÝCH

II. BOŘENÍ MYLNÝCH PŘEDSTAV O BOHU,
O SOBĚ I DRUHÝCH

III. BUDOVÁNÍ PRAVDIVÝCH PŘEDSTAV
O BOHU, O SOBĚ I DRUHÝCH

I. MYLNÉ PŘEDSTAVY O BOHU, O SOBĚ I O DRUHÝCH

Úvod

Mnozí lidé mají za sebou už řadu let strávených v Církvi našeho Pána Ježíše Krista. Sama skutečnost, že jsme věřícími dlouho, že jsme toho už hodně slyšeli – nám ještě nezaručuje život v pravdě.

Člověk si nemůže říci: „V duchovním životě už mám úplně jasno. Už jsem konečně za vodou...“ O tom svědčí i Evangelium a životy těch, kteří byli Kristu nejbližší – tedy apoštolů. Petr, první z apoštolů si myslel, že má jasno ještě při Poslední večeři...

Lidské představy o Bohu

Budeme se zamýšlet nad svými představami o Bohu a nad tím, jak moc ovlivňují náš duchovní život a vztah s Bohem.

Představy vznikají na základě toho, co jsme prožili. Souvisí s tím, jak nás rodiče vychovávali, oceňovali, trestali nebo nám odpouštěli. Kde a vedle koho jsme vyrůstali. Jaké příklady jsme viděli... To je obrovský proces lidského zrání – a tedy není ani jednoduché dozrávání v duchovním životě.

Proto budeme prosit Boha, aby se On sám dotkl ran, které dosud bolí. Budeme prosit Boha, aby nám dal milost poznat pravdu, která osvobozuje. Vždyť k tomu nás vybízí sám Pán: „Každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno“ (Mt 7:8).

Vždyť Bohu není lhostejný náš život, my mu nejsme lhostejní! Má radost z každého našeho povstání, návratu, uzdravení a osvobození. Těší se, když poznáváme Boha takového, jaký je doopravdy. Boha, který je láska.

Máme nějaké své představy o tom, co si Bůh od nás přeje a co by Boha asi tak mělo potěšit. Děláme si představy, jak má vypadat dobrá modlitba nebo správný půst. Máme mínění, co by nás v životě mělo a nemělo potkat... Co má v našem životě největší cenu pro Boha...

A přitom to byly právě naše představy, které nám tolikrát zkomplikovaly život a nakonec pokazily i samotný vztah s Bohem – protože se lišily od skutečné Boží vůle.

Špatné představy farizeů o Mesiáši

Jak špatné představy si je člověk schopen udělat o Bohu, vidíme v Evangeliu třeba na farizejích. Studovali Tóru, citovali proroky, chodili denně do Chrámu. Měli mínění o tom, jaký bude Mesiáš. Co bude a nebude dělat, jak bude jednat...

Znali pasáže Písma svatého nazpaměť a přitom „měli oči, ale neviděli, měli uši, ale neslyšeli“... Vlastní pojetí je natolik ovlivnilo, že „Mesiáš, když přišel skutečně do vlastního, oni ho nepoznali a ani nepřijali“ (srv. Jan 1:11).

Tak veliké je nebezpečí vlastních představ o Bohu.

Představy Kristových učedníků o Bohu

Kristovi učedníci měli také své představy o Mesiáši. Po Ježíšově boku chodili tři roky, jedli a pili s Ním u jednoho stolu. Slyšeli jeho kázání, viděli zázraky, ale nerozuměli mu. Kristus jim mnoho vysvětloval, zjevoval, poučoval je – a oni byli dlouhá léta jako hluchí. Protože byli zajatci vlastních dlouholetých představ.

Janova a Jakubova slova nad samařskou vesnicí (Lk9:51-55)

„Jak se naplňoval čas, kdy měl být Ježíš vzat na nebe, stalo se, že se pevně rozhodl jít do Jeruzaléma a vyslal před sebou posly. Ti se vydali na cestu a vešli do jedné samařské vesnice, aby Mu všechno připravili. Ale protože se ubíral do Jeruzaléma, nepřijali ho tam.

Když to uviděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, chceš, abychom nařídili ohni, ať sestoupí z nebe a sežehne je (jako to udělal Eliáš)?“ Ale Ježíš se obrátil a pokáral je.“

Poslouchali jste dobře, co ti dva vypustili ze svých úst? Všimli jste si, kolik v tom bylo duchovní pýchy? Jak se cítili být rovni největšímu prorokovi Eliášovi? Jak si mysleli, že můžou svolávat oheň z nebe? Kdyby alespoň řekli: „Pane, TY svrhní oheň z nebe!“

Jednou větou dokázali bratři vyjádřit, kolik špatných představ mají v srdcích o Bohu, o sobě i o druhých.

Jaké to dávali návrhy Spasiteli světa? Jak vysoké mínění o sobě? Jaké přesvědčení o tom, co chce Bůh a co má potkat druhé lidi?

Právě proto jim Ježíš řekl: „Vždyť vy nevíte, jakého jste ducha. Syn člověka nepřišel duše zahubit – ale zachránit!“ (Lk 9:56; srv. Lk19:10))

Kristus předpovídá své utrpení – a Jan s Jakubem touží po své slávě (Mk 10:32-37)

Nebo jiná událost ze života pozdějšího světce a Miláčka Páně, opět v doprovodu bratra:

„Ježíš vzal stranou svých Dvanáct a začal mluvit o tom, co ho má potkat: "Hle, jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům. Odsoudí ho na smrt a vydají pohánům. Budou se mu posmívat, plivat na něho, bičovat ho a pak ho zabijí a on po třech dnech vstane z mrtvých“.

Tu k němu přistoupili Jakub a Jan, synové Zebedeovi, a řekli mu: "Mistře, přejeme si, abys nám splnil, o cokoliv tě poprosíme." On jim řekl: "Co chcete, abych pro vás udělal?"- „Dej nám,“ řekli mu, „abychom ve tvé slávě zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici.“

(Aby drama bylo úplné, tak v evangeliu podle Matouše si k žadonění přivzali ještě svojí matku - Mt 20:20-21.)

To je až k znechucení... Kristus si bere stranou své nejmilejší a mluví o hořkých chvílích, které má před sebou - zatímco ti dva jsou plní sebe. Kristus mluví o umučení – a oni chtějí, aby jim plnil všechna přání... Lámou se dějiny světa – a oni myslí na své panování. Chybí jim soucit, lítost – zatím v nich převládá egoismus.

Jak asi Kristu muselo být, když s ním takto mluvili? Představme si někdy v té roli sami sebe... Taková „výměna rolí“ nám pomáhá pochopit Ježíšovo Srdce...

Od Krista mohlo právem zaznít: „Za koho mne vlastně pokládáte? Za někoho, kdo přišel plnit vaše sobecké sny? Naplnit vaše ega? Co si o sobě vlastně myslíte?“

Kristus vynechal ironii, hněv i výčitky. To je důležitá škola pro nás. Místo toho jim řekl: „Nevíte, oč prosíte. Můžete pít kalich, který já piji? Anebo být pokřtěni křtem, kterým budu pokřtěn já?“ A opět ta „duchovní sebejistota“ Jakuba a Jana: „Můžeme!“ (srv. Mk20:38-39)

Netrvalo dlouho – a z getsemanské zahrady utíkali všichni. Pak se strachy zavírali v domech, jiní přechali do Emauz... Nikdo z nás nevíme, kam bychom přechali v jejich situaci. Když hrozí umučení, nikdo neví, jak se zachová... Buďme pokorní.

Kristova trpělivost s apoštoly

Kristus učedníky snášel. Měl s nimi neskutečnou trpělivost, nazýval je svými přáteli. Nenadával jim, nevyčítal, neironizoval, nekřičel na ně... Kolikrát je nám zatěžko strpět dozrávání druhých, jejich omyly. Pro sebe chceme od Boha toleranci pro vlastní slabosti, odložení trestů, Boží benevolenci... Pro druhé máme mnohdy pohrdání a nadřazenost. Protože „my přece víme, co chce Bůh“ – hlavně po druhých...

„Po druhých nechtějme více než po sobě“ (sv. František z Assisi).

Pokud jsme pochopili alespoň něco z Pánova učení – tak si to nepřivlastňujme, protože poznání je dar Ducha Svatého. „Naše jsou akorát hříchy“ (sv. František z Assisi).

Kristus předpovídá své utrpení – a Petr ho poučuje (Mt 16:21-23)

Podobné představy o Bohu i o sobě měl i Šimon Petr.

„Ježíš svým učedníkům začal dávat najevo, že musí jít do Jeruzaléma, mnoho tam vytrpět od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a třetího vstát z mrtvých. Petr si ho vzal stranou, hněvivě ho začal kárat: "Toho tě chraň Bůh, Pane! Ne, tohle se ti nestane!" Ježíš se obrátil a řekl Petrovi: "Klid se mi z cesty, satane! Překážeš mi, protože tvé smýšlení není Boží, ale lidské!"

Představte si tu situaci. Ježíš svým nejmilejším vykládá o největším tajemství dějin spásy, o mučení, o vzkříšení – a Petr se do toho vloží se svými výklady. Dokonce si vezme si Mesiáše stranou, aby mu promluvil do duše... Bez zlé vůle, ale byl úplně mimo. Jak málo pokory, úcty a poslušnosti k Božímu Synu. Jak mnoho sebejistoty a sebestřednosti... V té chvíli Šimon s Kristem jednal jako táta s malým klukem, jako kantor se žákem... Je třeba si uvědomit, jak někdy jednám s Bohem. V jaké roli právě jsem? Jsem v roli soudce??... Na to si dejme velký pozor!

Můžeme žasnout nad Kristovou pokorou, že se nechal vzít od Petra stranou a nechal ho vyjádřit – ale i nad autoritou Božího Syna, s kterou udělal jasno.

Kristus předpovídá útěk apoštolů a Petrovo zapření (Mk 14:22-31)

Petr měl nejen zkreslené představy o Mesiáši – ale i o sobě. Projevil je ještě i při ustanovení Svátosti oltářní.

„Při večeři vzal Ježíš chléb, požehnal jej, lámal a dal jim se slovy: "Vezměte, toto je mé Tělo!" Pak vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho, a pili z něho všichni. A řekl jim: "Toto je má Krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé. Amen, pravím vám, již nebudu pít z plodu vinné révy až do onoho dne, kdy budu pít nový kalich v království Božím."

Když dozpívali žalmy, odešli na Olivovou horu. Ježíš jim řekl: "Všichni ode mne odpadnete, neboť je psáno: 'Bíti budou pastýře a ovce se rozprchnou.' Ale po mém zmrtnýchvstání vás předejdu do Galileje." Petr mu však řekl: "I když padnou všichni – já tedy ne!" Ježíš mu odpověděl: "Vpravdě ti říkám: ty mě dnes, ještě této noci, dřív než kohout dvakrát zakokrhá, právě ty mě třikrát zapřeš." On však spustil ještě důrazněji: "I kdybych měl spolu s tebou umřít, ne, já tě nezapřu." A všichni to říkali právě tak.“

Kristus předpovídá zapření apoštolů. Cituje proroka Zachariáše. Petr Kristu však skočí do řeči a oponuje. Mluví s ním jako „ten, kdo ví“... V té chvíli byl sám sobě autoritou. Svě představy povýšil nad proroctví i nad slova Božího Syna. Velké nebezpečí pro člověka: „Já už vím!...“ Co vím o Bohu? Vždyť neznám pořádně ani sám sebe.

Hrůzné je to Petrovo oponování: „Ježíš mu řekl... ale on s ještě větší důrazností tvrdil...“ To je velké nebezpečí pro člověka: málo naslouchat, nepřemýšlet o předloženém, oponovat, přít se s Bohem, myslet si moc o sobě, pohrdat druhými... Potom se nedivme, že „modlitba nejde“...

Petrovo srovnávání se s druhými

V Petrových slovech je odhalena ještě jiná rovina – pohled na kvalitu druhých lidí. „I kdyby všichni selhali – já ne!“ Neznamená to snad jinými slovy: „jsem silnější, věrnější a lepší než druzí“? Co já vím... Nevím, čeho jsem schopen nebo neschopen. Spíše vím, že kdyby se změnila okolnosti v mém životě – jsem schopen všeho zlého...

„Nepovažujme nikoho za horšího, než jsme sami!“ (sv. František z Assisi)

Prosebná modlitba: „A tak Tě, můj Pane, nebudu poučovat o tom, jaký jsem, čeho jsem schopen nebo neschopen – raději budu poslouchat Tvůj hlas, protože Ty jsi jediný, kdo ví opravdu všechno.“

„Věčný Otče, naplň mne, prosím, Svatým Duchem, abych vždy a všude poznával Tvou svatou vůli a dej mi také sílu, abych ji dokázal naplnit, a tak Tě chválil celým svým životem. O to Tě prosím na přímluvu Panny Marie, všech andělů a svatých, skrze Krista, našeho Pána. Amen.“

II. BOŘENÍ MYLNÝCH PŘEDSTAV O BOHU, O SOBĚ I DRUHÝCH

Kristovo podobenství o základech domu (Mt 7:24-26)

„Každý tedy, kdo slyší tato má slova – a plní je, bude jako moudrý muž, který postavil svůj dům na skále. Vtom spadl příval, přivalily se proudy vod, přihnala se vichřice a vrhly se na ten dům. On se však nezřítíl, protože měl základy na skále!

Ale každý, kdo slyší tato má slova – ale neplní je, bude jako bláznivý muž, který postavil svůj dům na písku. Vtom spadl příval, přivalily se proudy vod, přihnala se vichřice a vrhly se na ten dům. A ten se zřítíl a jeho pád byl veliký.“

Pád, který proměňuje

Ze života svého i ostatních lidí poznáváme, že blíže k Bohu nás mnohdy nepřivedly úspěchy, pocty, sláva... ale často to byly spíše bolesti, ztráty, slabosti, prožitky vlastní bídy i druhých.

Poněvadž my se Bohu dokážeme plně odevzdat často až tehdy, když se něco vážného stane. V mém životě, v životě druhých, při vážné nemoci, úraze, smrti v rodině...

Bohu máme patřit vším, co jsme. I s tím, co se nepovedlo, co jsme vytrpěli, se svou bídou, bolestí, nemocí... Jinak na to jsme sami. „Jsem slabý – ale jsem Tvůj!“

Podstatné je, že Bůh dokáže v náš prospěch použít úplně všeho – našich neúspěchů, selhání, dokonce i hříchů. Bez Boží milosti jsou negace jen negacemi bez valného užitku. S Boží pomocí nás tyto „vady stvoření“ často vedou k pokoře, k soucitu s druhými a k pomoci druhým, ke skutečnému obrácení. Je velmi mnoho lidí, kteří nejsou schopni pravé lásky a smilování, dokud nejsou sami na dně a nezažijí lásku a milosrdenství od druhých.

Učíme se žít ze vztahu, který má Bůh k nám

V Božích očích mají všechny okamžiky našeho života váhu a nejsou Bohu lhostejné – my mu nejsme lhostejní. To je důležité vědět nejen z Písma svatého, ale žít z toho. My se učíme žít ze vztahu, který má Bůh k nám. A jaký k nám má vztah?

To slyšíme přímo od Božího Syna: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozného Syna – aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece poslal svého Syna na svět ne proto, aby svět odsoudil – ale aby svět byl skrze něho spasen.“ (Jan 3:16-17)

To je jádro evangelia – základ radostné zvěsti. Tato slova máme vztáhnout i na sebe. A učit se to vztahovat i na sebe i na druhé – i v dobách největší neútechy. „Bože, Ty mne miluješ natolik, že jsi dal svého jediného Syna – abych já, v tebe věřící, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť ty, Otče, jsi neposlal svého Syna na svět proto, aby mne odsoudil – ale abych skrze něho byl zachráněn. I v této situaci, i v tomto stavu to platí pro mne...“

MY SE UČÍME ŽÍT ZE VZTAHU, KTERÝ MÁ BŮH K NÁM! Odtud má pramenit stav našeho srdce. ***Protože všechno vychází ze stavu, v jakém se právě nacházíme:*** rozhodování, hodnocení druhých, naše očekávání, naše představy, naše soudy, naše milosrdenství, naše obětavost nebo lhostejnost. Celý náš duchovní život se odvíjí od vztahu, který máme s Bohem ve svém srdci – nejen v rozumu, ale v srdci.

Farizeové a zákoníci a starší... toho věděli o Hospodinu dost. Mladší marnotratný syn také věděl hodně o svém otci – ale neznal jeho srdce. Starší marnotratný syn také věděl mnoho o otcově hospodářství – ale chyběla mu radost, láska a pokoj. Samotné vědomosti k dobrému duchovnímu životu nestačí – to je málo.

Proto se modlíme: „Pane Ježíši Kriste, ty jsi nám svým životem, smrtí a vzkříšením získal věčnou spásu. Dej nám moudrost, když o tajemstvích tvého života rozjímáme, ať podle nich také žijeme a dosáhneme toho, co slibují – života věčného. Amen.“

Starozákonní postavy

Už ve Starém zákoně čteme o postavách, které byly zklamány nebo zklamali sami – ale **jejich selhání vedla k novému začátku s Bohem, nové kvalitě srdce, k pokoře a vděčnosti.**

Josef Egyptský: (předobraz Krista – byl zrazen svými bratry). Byl nejmladším z dvanácti synů, miláček otce. Bratři ho nenáviděli, prodali ho do otroctví, byl odvečen do Egypta. Ale nezanevřel na Hospodina – právě naopak, volal k němu ze své bídy, byl vyslyšen a Bůh změnil jeho osud. Svědectví, že hořký úděl nemusí být doprovázen vzpourou, rouháním, výčitkami Bohu a nenávistí k lidem.

Mojžíš: (předobraz Krista – který vyvádí lid z otroctví do Zaslíbené země). Dostalo se mu nejlepší výchovy na egyptském královském dvoře. Když nastal čas dospělosti, chce pomoci zotročenému lidu, z kterého pochází – je však odmítnut a utíká pryč. Další čtyřicet let Bůh přetváří jeho srdce k novému poslání. Tento neúspěch měl pro Mojžíše větší význam než jeho úspěchy na královském dvoře. Až po prožitku křivdy, odmítnutí a bídy, může být Hospodinem nazván „nejpokornějším z lidí“ a je vyvolen k záchraně Božího lidu z otroctví.

Význam neúspěchů pro duchovní život

Náš neúspěch pro nás může mít daleko větší význam – než naše „úspěchy“ dohromady. Pokud se z takové bídy zrodí pokora, láska k Bohu a vděčnost – je to vítězství, i když za cenu bolesti. Otázkou zůstává, co vlastně bolelo? Zhrzená pýcha? – ta ať klidně úpí, tu nelitujeme...

Bůh nás mnohdy nechá projít „údolím stínů smrti“, zvláště když už nám nic nepomáhá, když na nás už nic neplatí – abychom poznali pravdu.

Bůh nás nechává projít mnohými strastmi, krizemi, pády, slabostmi, někdy i velkými životními otřesy – ale touží je procházet s námi, aby nás zachránil před katastrofou, před Peklem... a dovedl do Nebe. Mnoho těžkostí by nás nemuselo potkat – kdybychom měli více lásky. Cesta k poznání vede většinou přes velkou lásku – nebo přes velké utrpení. Návraty nejsou bez bolesti a studu – ale také nejsou bez Boží lásky a odpuštění.

Mnohdy nám jsou větší překážkou úspěchy, sláva a moc – než slabosti, pády a nezdary. Jestli z pomyslných úspěchů roste pýcha, ješitnost, nadřazenost a sobectví – není to úspěch, ale prohra. Naopak z otřesných zážitků, prožitků vlastního dna, se mnohdy rodí pravá pokora a svoboda. Ta osvobozující závislost na Bohu, to „dovolení Bohu“, aby se konečně mohl postarat a stát se Pánem mého celého života – nejen mnou vybraných kapitol...

Král David: (předobraz Krista – Krále, vítěze nad satanem). David byl obyčejným pasáčkem. Poznal bídu pastevců i vyvolení Hospodinem. Dal se ve všem vést Bohem, protože byl slabý. Jako slabý dokonce porazil Goliáše, válečníka a obra z pohanského vojska – protože „bojoval ve jménu Hospodina zástupů“. To bylo na počátku. Potom byl pomazán za krále, zvítězil v mnoha bitvách. Měl požehnání od Hospodina, těšil se obdivu a úctě celé říše, v očích válečníků byl hrdina, měl královský palác, služebnictvo a harém...

A právě v době svého největšího úspěchu, na vrcholu slávy se dopustil ohavného hříchu. Bylo to v době, kdy už nechodil v čele vojska do bitev – ale vylehával v paláci. Jednoho dne špehoval vdanou ženu Betsabu při koupání, její manžel byl v bitvě za krále Davida. Pozval ženu do paláce, předváděl se, svedl ji a ona otěhotněla. Davida nenapadlo nic jiného, než povolat jejího manžela Uriáše z bitvy domů, aby na něho hodil plod svého hříchu.

Pozval Uriáše do paláce, při víně vedl chlapácké řeči – a potom mu řekl, ať jde domů „potěšit“ svou ženu. Uriáš však ulehl u vrat paláce se slovy: „Moji druzi jsou ve válce a já mám ležet v posteli se svou ženou?“ – a domů nešel. David ho znovu pozval do paláce, znovu ho opil – a Uriáš znovu ulehl místo do postele k vratům paláce.

David vymyslel jiný plán. Napsal vzkaz veliteli vojska, ať Uriáše pošle do největší řeže – a odstoupí od něho... Tak se také stalo. Uriáš padl a David se měl stát „dobrodincem, který se ujal chudé vdovy a sirotka“. Hospodin to viděl jinak. Poslal k Davidovi proroka Nátana.

Král David a prorok Nátan (2Sam 12:1-10)

„Ten k němu přišel a řekl mu: "V jednom městě byli dva muži, jeden boháč a druhý chudák. Boháč měl velmi mnoho bravu a skotu. Chudák neměl nic než jednu malou ovečku, kterou si koupil. Živil ji, rostla u něho spolu s jeho syny, jedla z jeho skývy chleba a pila z jeho poháru, spávala v jeho klíně a on ji měl jako dceru. Tu přišel k bohatému muži návštěvník. Jemu bylo líto vzít nějaký kus ze svého bravu či skotu, aby jej připravil poutníkovi, který k němu přišel. Vzal tedy ovečku toho chudého muže a připravil ji muži, který k němu přišel."

David vzplanul proti tomu muži náramným hněvem. Řekl Nátanovi: "Jakože živ je Hospodin, muž, který tohle spáchal, je synem smrti! A tu ovečku nahradí čtyřnásobně zato, že něco takového spáchal a neměl soucitu." Nátan Davidovi odvětil: "**Ten muž jsi ty!**"

Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Já jsem tě pomazal za krále nad Izraelem a já jsem tě vytrhl ze Saulových rukou. Dal jsem ti dům tvého pána a do tvé náruče ženy tvého pána, dal jsem ti dům Izraelův i Judův, a kdyby ti to bylo málo, přidal bych ti mnohem víc. Proč jsi pohrdl Hospodinovým slovem a dopustil ses toho, co je v jeho očích zlé? Chetejce Urijáše jsi zabil mečem a jeho ženu sis vzal za manželku, zavraždils ho mečem Amónovců. Nyní se už nikdy nevyhne meč tvému domu, protože jsi mnou pohrdl a vzal jsi Chetejci Urijášovi ženu, aby ti byla manželkou.“

Biblické příběhy nejsou v Písmu svatém náhodou. V nich máme nalézt sami sebe i cestu k řešení všech svých životních situací. Není jediná situace v životě, kterou bychom nemohli spojit s Písmem svatým, protože ho sepsal Duch Svatý. Mají nám ukazovat správná řešení problémů a úzkostí. Jsou v nich východiska i pro nás.

Boží prozřetelnost a láska při selhání člověka

Částečná, chvilková pokora po pádu – ta není žádnou perlou, ta nás nepromění.

Někdy nás Bůh nechá hluboce padnout, někdy zmaří naše plány, nechá nás klesnout na cestě. Bůh ví, proč nám nedal „dostavět dům“ nebo ho nechal spadnout. Proč nás nenechal dojít až tak daleko... Jsou to někdy bolestivé šoky, velké ztráty, mnohdy i na zdraví – ale nikdy to není bez Boží lásky a dobrého, konečného úmyslu s námi. Učme se chválit Boží Prozřetelnost.

„Bůh tě raději nechá stokrát klesnout a stokrát tě zvedne – než aby se musel dívat na tvou pýchu nebo cestu k věčnému zatracení“ (br. Bonaventura).

Bůh dovolí tato selhání, dopustí morální selhání člověka – kvůli proměně jeho srdce. Kolik takových příběhů je zachyceno v Písmu svatém. „Ne všichni svatí začínali dobře – ale všichni dobře skončili“ (Sv. Jan Maria Vianney).

Šavlova cesta do Damašku, jeho pád z koně a slepota (Sk 9:1-9)

„Šavel ještě stále soptil hrozbami a hořel touhou zabíjet učedníky Páně. Šel za veleknězem a sám si od něho vyžádal pověřující listy na synagogy v Damašku – aby mohl stoupence toho učení, ať už muže nebo ženy, přivést v poutech do Jeruzaléma.

Když byl na cestě a už se blížil k Damašku, náhle ho ozářilo světlo z nebe. Padl na zem a uslyšel hlas, který mu říkal: „Šavle, Šavle, proč mě pronásleduješ?“ Zeptal se: „Kdo jsi, Pane?“ On odpověděl: „Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ. (Ale těžko se ti bude kopat proti ostnu.“ A chvěje se, pravil s úžasem: „Pane, co chceš, abych činil?“ A Pán k němu promluvil:) „Vstaň a jdi do města, a bude ti řečeno, co máš dělat.“ Muži, kteří s ním konali tu cestu, stáli neschopní slova. Slyšeli sice hlas, ale neviděli nikoho. Šavel vstal ze země, ale třebaže měl oči otevřené, nic neviděl. Vzali ho za ruku a dovedli do Damašku. Po tři dny neviděl, nic nejedl ani nepil.“

Jsou typy lidí, kterým nestačí malé pády

Byla jiná možnost Pavlova procitnutí na cestě falešných představ, než pádem z koně? Jistě byla, ale Šavel ji nechtěl. Co Bůh všechno udělá, aby nás zachránil... Pro Šavlovu záchranu nestačil jen pád z koně – byla nutná i dočasná slepota.

Jsou typy lidí, kterým nestačí malé pády. Ze zatvrzelosti je probere až životní pohroma. **Bůh k nám promlouvá i skrze životní otřesy – ale i za nimi je vztah Boha k člověku. Boží láska je stejná, přirovnávaná ke slunci – mění se jenom projevy Boží výchovy – jak je nám zrovna zapotřebí ke spáse a jednou radosti věčné...**

Chvilé, ve kterých platí: „Čím hůř – tím líp!“

Pádem Šavla z koně se situace nejen změnila, ale začaly se měnit i dějiny jeho srdce. Ten, který se cítil osvícen – je slepý, najednou nevidí metr před sebe. Muž „pravé víry“, který chtěl vodit druhé k Bohu – je veden za ručičku jako malé dítě. To jsou projevy Boží výchovy...

Hořké chvíle – ale nejsou bez významu. To jsou chvíle, kdy platí: „Čím hůř – tím líp!“ Při nich **není rozhodující, jak mi právě je, jak se cítím... podstatnější je Boží záměr se mnou,** k čemu a kam to vede... Poznání Boží vůle, poznání smyslu toho pádu – to je důležitější než moje špatné pocity.

Lidské pocity jsou někdy zrádné

Šavlovi na cestě do Damašku připadalo, že je vše dobré ☺ (O. K.) – a přitom před Bohem to bylo velmi zlé ☹ (K. O.). Když oslepl, připadalo mu, že je to velmi zlé ☹ (K. O.) – a před Bohem to začínalo být dobré ☺ (O. K.).

Ze Šavla se pomalu, ale jistě začínal stávat nový Pavel – právě skrze ten životní otřes. Jak by pokračoval Pavlův život bez takového otřesu? A jak by pokračoval náš – bez otřesu? Kdo ví?...

Také nám se v duchovním životě může stát, že nám připadá všechno ☹ K. O. – a přitom to u Boha začíná být ☺ O. K. Může se nám také stát, že nám všechno připadá ☺ O. K. – že nemáme problém, pýchu, že „s Bohem nemám co řešit“ - a přitom už začíná pracovat jedno velké ☹ K. O.

Duchovní život s Bohem má různé etapy

Duchovní život s Bohem má různé etapy. Mají svůj důvod, mají svůj počátek, průběh i cíl.

Pokud chceme dojít pokoje, musíme se naučit ty etapy procházet s Bohem. ***Etapa, kterou prožíváme jako „krajinu údolí stínů smrti,“ – má v našem životě také své místo.*** Mnohdy se něco zásadního změní právě v ní. Bůh jí chce procházet se mnou. Láska Boha ke mně se v obdobích duchovního života nemění, je stejná! Jenom se mění způsoby Boží výchovy. Božím záměrem je naše svatost – tedy obnova k dokonalosti. „Bud'te tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt5:48).

Připomeňme si Izraelity, kteří putovali z otroctví do Zaslíbené země. Jejich vzpoury proti Bohu i proti Mojžíšovi, omrzlosti ze svého Boha, jejich zoufalství a touhu se vrátit zpět, už dál nepokračovat... to se týká i nás. V knize Exodus je dokonale zachycen vývoj duchovního života se všemi kapitolami dozrávání – a hlavně Boží trpělivost s námi!

Obrácení Františka z Assisi

O sv. Františku napsal životopisec Celano výstižně: ***„Do svých dvacetipěti let promarňoval svůj život prázdňými zábavami – a Bůh ho zachránil dřív, než by se zcela zničil.“***

Ani u Františka obrácení neproběhlo líbezně. Dal se do vojska, aby získal slávu a titul. Vojsko bitvu mezi městy prohrálo a František byl zajat. Ve vězení vážně onemocněl. Potom přišlo období, kdy ho netěšilo nic a nikdo. Kapitola smutku, ve které ztrácel smysl života.

Když se František veselil s mládeží a řádili po nocích v Assisi, zdálo se mu, že je to všechno dobré ☺ (O. K.) – a v očích Hospodina tomu bylo naopak ☹ (K. O.). Když byl ve vězení a nemocen, zdálo se mu, že je všechno špatně ☹ (K. O.) – a v očích Boha se zračila radost ze syna, který se probouzí z letargie ☺ (O. K.).

Bůh ví, že je mi zle, zvlášť, když mi z toho „koně“ pomohl... A jak touží, abych v prožívané bídě a slepotě zaslechl hlas Milujícího. Abych už konečně procitl a přestal se honit za přeludem. Abych už konečně uvěřil tomu, že Bůh je láska.

Naším neštěstím je, že Boha často začínáme hledat skutečně celým srdcem, až když je nám mimořádně zle. Proto někdy dopustí i takové scénérie v našem životě. ***Příčinou dopuštění pádu není ovšem Boží hněv – ale Boží dobrota a Prozřetelnost*** – Boží pohled do naší budoucnosti. Procitnutí z přeludů, nalezení pravého smyslu lidského života, poznání pravdy – která osvobozuje. Touha Boha po tom, abychom našli cestu do Nebeského království – to jsou Boží cíle a záměry.

V takovém pohledu na kapitoly svého života je třeba se dívat. Potom mizí chronická nespokojenost a zoufalství, a roste nová naděje. Zároveň s poznáním, že i pro mě má Bůh připravenou cestu stejně jako pro Šavla.

Zřícení domu na špatných základech není nikdy bez bolesti a žalu

Zřícení domu na špatných základech není nikdy bez bolesti a žalu. Hledět na léta marné snahy, na to, co jsem dlouho budoval – a teď mi to spadlo – to vždycky bolí.

Hříchy si vybírají veliké daně a nikdy nejsou bez následků. Tak tomu bylo u krále Davida – zemřel Uriáš, zemřel i syn počatý ve hříchu. Tak tomu bylo i u Šavla – zemřelo mnoho křesťanů.

Poznání toho, co jsme zavinili hříchem, je vždy bolestné. Je nutné pořádně oplakat své viny a omyly - ale potom je třeba sebrat odvalu, zdvihnout hlavu **a podívat se na minulost především Božíma očima.** Tomu nás učí Ježíš!

Pán mluvil o zřícení domu na špatných základech – můžeme to vztáhnout i na zhroucení špatných představ o Bohu, o sobě i druhých.

U domu, který stál na písku, platí – čím dřív spadne, tím líp pro stavitele. Jde o Boží milost. Protože čas života běží – a nikdy se nevrátí. Mohlo by se nám také stát, že poznáme pravdu o sobě příliš pozdě – a potom už nebude čas, prostředky nebo síly něco změnit. To platí i o našem věku, o stáří. Jestli nestihneme dozrát pro lásku tady na zemi – budeme pro ni dozrávat v očištění.

Bůh dokáže použít k dobru úplně všeho, co se stalo v našem životě

Bůh je jediný, který dokáže tragédie člověka obrátit ve vítězství. Křesťanská dogmatika učí: „Bůh dopustí jen takové zlo – z kterého vzejde konečné dobro.“ V dějinách spásy nebude mít poslední slovo Zlo – ale Bůh, Spasitel světa. To je výzva i pro náš život.

Rozhovor Anděla Božího s utrápenou duší o ruinách duchovního chrámu

Představte si situaci, kdy sedí utrápená duše s hlavou v dlaních a pláče nad sebou. Náhle vedle ní stane Anděl Boží a promluví k ní.

„Hledíš na trosky svého duchovního chrámu? Řekni popravdě, co vidíš?“

„Vidím jenom samé ruiny, nic víc. Bůh mi svěřil stavbu – a co je z ní teď? Zřícenina...“

„Podívej se pořádně – a řekni mi, co všechno vidíš?“

„Vidím samé trosky. Dům, který spadl do základů. Hledím na hromadu suti místo domova. Na rozvaliny, které tu leží mou vinou! Viním se ze zklamání Boha, který mi tolik věřil! Je konec... Se mnou je konec! Naděje už není. Čekám už jenom na spravedlivý ortel...“

„Zahleď se pořádně!... Nevidíš snad zachované cihly? Pohleď na haldy kamení, kterému nic není! Nevšímáš si spousty trámů, které nejsou polámané?...“

„Ano, to vidím. Ale k čemu mi je – hromada suti? Dům je zbořený, léta stavby promarněná, bydlet nemám kde. Zbyla mi jen bída a žal...“

„Nezoufej, vždyť 2/3 troskek se dají použít ke stavbě nového chrámu.“

Zde však, na pláních písečných, zůstat nemohou. Třeba jim vyhledat základy pevné.

Neboj se a neplač. Na stavbu již nebudeš sama. Bůh, který má sil i prostředků dost, ji započne s tebou. A budou to jiné plány. A bude to jiný chrám. Odlišný od prvního, skalní pevnost, co nezřítí se. V něm přívaly vod tě nezastraší a z bouří hrůzy nezažiješ.

A radost? Ta brzy navrátí se, až první kámen ke stavbě položíš...“

Vždyť těm, kteří milují Boha – všechno pomáhá k dobrému

V duchovním životě nerosteme jen na tom, co se nám povedlo. Kde jsme byli úspěšní, ocenění, kde jsme zvítězili... Rosteme a máme dozrávat i na tom, co se nám nepovedlo. Co se nám vymklo z rukou, kde jsme prohráli...

Bůh nám neříká: „Porostete jenom na tom, co se vám povede. Co se vám nepovede – je marnost nad marnost a je to váš problém...“

V Písmu svatém říká pravý opak: „*Vždyť těm, kteří milují Boha – všechno pomáhá k dobrému*“ (Řím 8:28).

Tedy VŠECHNO, ale podmínka je jasná: MILOVAT BOHA. Potom může být řeč o růstu na všem. Dokonce i na hříchu můžeme vyrůst – ale jen z Boží milosti. Pokud jsme skrze pády, bolesti, zmary, prohrané situace nebo zkrachované vztahy... dorostli do pokory, k soucitu s druhými, ke schopnosti přijmout a darovat odpuštění – můžeme spíše mluvit o vítězství, než o prohře – i když ctností bylo dosaženo za velikých ztrát.

Není situace v našem životě, s kterou by si Bůh nedokázal poradit. Není hříchu, který by Bůh nedokázal odpustit. To vidíme třeba v životě vraha, lotra, co visí na kříži vedle Ježíše: „Ještě dnes se mnou budeš v ráji!“ ***Příběhy padlých a znovu povstalých lidí nejsou v Písmu svatém náhodou – ty tam jsou pro nás!***

Prosebná modlitba

„Dej nám, Pane, milost víry v Tvou lásku a milosrdenství.

Abychom uvěřili a poznali, že jsi s námi na všech cestách, ve všech situacích našeho života – i v těch bolavých. Abychom pochopili smysl toho, co nás potkává.

Dej nám, Pane, statečné srdce a milost porozumět Tvým záměrům s námi.

Abychom procházeli všechny etapy života s neochvějnou vírou ve Tvou Prozřetelnost a chválili Tě za ni, spoléhali na ni, na Tebe.

Dej nám, Pane, pochopit hodnotu Kristovy oběti na kříži.

Abychom už konečně přijali, docenili a byli vděční za tak veliký důkaz Boží lásky k nám. Vděční Božimu Synu, který na sebe vzal lidskou přirozenost, aby s námi a mezi námi snášel stejný úděl. Který na sebe vzal naše bolesti a hříchy, abychom Jeho ranami byli uzdraveni a spaseni. Amen.“

III. BUDOVÁNÍ PRAVDIVÝCH PŘEDSTAV O BOHU, O SOBĚ I DRUHÝCH

Pavlovo vyznání (1Tim 1:12-15)

„Děkuji našemu Pánu, Kristu Ježíši, který mi dal sílu, jenž mě uznal za hodného své důvěry, aby mě určil ke své službě – mě, ačkoliv jsem byl dříve rouhač, pronásledovatel a násilník. Dostalo se mi však milosrdenství, protože jsem to dělal z nevědomosti, v nedostatku víry. Milost našeho Pána se však na mě tím hojněji projevila, dostavila s vírou a láskou, která je v Ježíši Kristu. Toto je spolehlivé a zcela hodnověrné: Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky.“

Teprve z Pavlova pořádného pádu, ze slepoty, a potom z pokání – se rodila Pavlova pokora, poslušnost a láska. Bylo mu hodně odpuštěno – proto dokázal být vděčný Bohu po celý život. „Komu se málo odpouští, málo miluje.“ (Lk 7:47)

„Ačkoliv jsem byl dříve rouhač, násilník...“

Svatý Pavel je velkým příkladem v povstání z hříchu. Důležité je, čím začíná své vyznání. Slovy, která se stala i slovy Písma svatého: ***„Děkuji našemu Pánu!“*** Nepropadá zoufalství. Netopí se v minulosti, kterou promarnil. Nepropadá bolestíinství... Ale všechno zaměřuje na Krista: „To ON mi dal sílu! To ON mě uznal za hodného své důvěry! To ON mi odpustil!“ A nezatajuje svou ubohost: „Ačkoliv jsem byl dříve rouhač, fanatik, terorista...“ Duch Svatý mu dal milost pravdivě se podívat na sebe i na Boha.

Svatá Faustina Kowalská zakusila stejně pravdivý pohled: ***„Jedním okem hledím na propast své ubohosti a ničemnosti, již opravdu jsem – a druhým okem hledím na propast Tvého nekonečného milosrdenství, Bože.“*** (Deník 2. sešit, kap. 56/22)

Koho jsem více zarmoutil, sebe – nebo Boha?

Jsou lidé, kteří toho spáchali daleko méně než David nebo Pavel, bylo jim to odpuštěno – a přesto nejsou schopni odpustit sobě. Proč?

Je jasné, že po velkém hříchu nebudeme jásat ani po zpovědi. Prožitky vlastní ubohosti jsou na místě a jsou ve zdravé míře potřebné. Ale jestliže si někdo nedokáže odpustit dvacet let, něco není v pořádku. Nebo když se trápím stále dokola odpuštěnou minulostí, stále si jí promítám, přehrávám, řeším... Co s tím? Jak se toho zbavit?

Je třeba vědět, že takový člověk se nesmírně trápí – a trápí se zbytečně. Je jako v pasti, v bludišti a ďábel nad ním jása. Je třeba mu pomoci, ne ho odsoudit.

Je třeba se také podívat na situaci pravdivě. Otázka zní: „Koho jsem vlastně zarmoutil víc? Sebe – nebo Boha?“

Kromě bolesti ze selhání je přítomen i rys pýchy. „Nedokáži si odpustit!“ „Bůh ti odpustil a TY to nedokážeš? On řekl: „Odpuštěno je!“ – a ty tvrdíš opak? Kdo jsi?!“

Co prožívám víc? Zklamal jsem víc sebe – nebo Boha? Koho jsem víc zarmoutil? Čím se trápím? Myslel jsem si, že jsem lepší, než jsem – a ukázal se opak? Vztekám se, protože vyšlo najevo, kdo jsem? Že se nedokáži smířit s prohrou? Nenávidím nastavené duchovní zrcadlo pravdy? Nesnesu tu hrůzu v něm? Sebe samého?

Hlavním problémem je pozornost upřená na sebe – více než na Boha a milost

Je třeba se odpoutat od sebe a větší pozornost věnovat Bohu. Nevězet v sobě.

„Dokázal odpustit učedníkům útěk z Getseman, Petrovi zradu, Máří Magdaleně prostituci, Pavlovi vraždění křesťanů, lotra po pravici dokonce svatořečil – proč by nedokázal odpustit mně? Jsem snad horší? Nebo ke mně je Bůh úplně jiný?“

Místo hořekování nad sebou je třeba chválit Boha: „Přesto, že jsem spáchal tyto věci – TYS MI ODPUSTIL! Přesto, že jsem zhřešil – TY MĚ PŘIJÍMÁŠ!“ Pozornost zaměřit od sebe na Boha, to je východisko z bludiště neodpuštění. Aby místo žalu vystřídal chvalozpěv. Při něm ďábel nevydrží a uteče od vás.

Jen Boží milost a víra dělá ze slabosti cestu ke spáse

Jen Boží milost a víra dělá ze slabosti cestu ke spáse. Aby se slabost mohla stát požehnáním, musí být přijata a odevzdána Bohu bez vzpoury. Potom platí Boží příslib: „Poznáte pravdu – a pravda vás osvobodí. Jestliže Boží Syn z vás udělá lidi svobodné, budete skutečně svobodní“ (Jan 8:32,36).

Kristus nás učí, jak přijmout slabost a proměnit ji v požehnání. Kříží se v životě nevyhneme, ale můžeme „na něm viset“ jako lotr po levici – s rouháním, kletbami a nenávisť. Nebo jako lotr po pravici – s pozdní lítostí nad hříchy. Nebo po vzoru Krista – který obětoval utrpení, jež nezpůsobil. „Vzal na sebe naše bolesti. Jeho ranami jsme uzdraveni.“ „Byl proboden pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho ranami jsme uzdraveni“ (Iz 53:5).

(Rozjímání: Sv. Tomáš Kempenský: Následování Krista, kniha 2, kap. XII. „O královské cestě svatého kříže“.)

Milost nového pohledu na život

Boží Syn se nevtělil pro naši dokonalost – ale pro naši bídu. Vede nás k tomu, abychom se jí učili přijímat a odevzdávat – protože se chce oslavit i na ní. I toto je učednictví Kristovo. Celý svůj život na zemi žil kvůli nám, od Vtělení až po smrt – aby vykoupil a dal hodnotu všemu v našem životě, co je spojeno s ním – i pokání.

Aby Bohu patřilo vše: naše bída, náš smutek, zklamání, pocity beznaděje, nemoc, deprese, komplexy, všechny naše stavy, všechny oblasti života, vztahy... prosit o milost vidět svůj život jeho očima. To je východisko s nadějí.

Neboť když jsem slabý – právě tehdy jsem silný (2Kor12:7-10)

Svatý Pavel je veliký příklad nejen v povstání ze hříchu, ale také ve snášení neduhů.

„Abych pro množství těch zjevení nezpychl, byl mi dán osten pro tělo, posel to satanův – který mě má lískat (fackovat), abych nezpychl!

Třikrát jsem kvůli tomu volal k Pánu, aby mne toho zbavil. Ale on mi výslovně řekl: „Stačí ti moje milost – vždyť ve slabosti se projeví má síla!“

A tak se z celého srdce budu chlubit spíše svými slabostmi – aby na mě spočinula Kristova moc. Proto s radostí přijímám slabosti, urážky, nouzi, pronásledování a úzkosti snášené pro Krista. Neboť když jsem slabý – právě tehdy jsem silný.“

Svatý Pavel přiznává ten lidský sklon k pýše. My můžeme „uletět“ na všem, i na Božích darech. Sotva něco dostaneme, naučíme se, pochopíme – a vzápětí přichází povýšenost, nadřazenost... Kdo by to neznal?

Zdroj pýchy je také ve srovnávání. Nechlubíme se hlavně tím, že jsme dobří, vzdělaní, šikovní – ale tím, že „jsem šikov-nější, chyt-řejší, schop-nější... než druzí“.

Aby nedošlo k nejhoršímu, Bůh mnohdy dopustí na špatné cestě překážku. Její smysl je třeba odhalovat s pomocí Ducha Svatého. Protože je milostí. Čím dřív přijde – tím líp pro nás!

Osten zahanbení

Nepokořuje nás nejvíce to, co trápí pouze nás – ale co vidí ostatní. To je nejvíce na obtíž – veřejné zahanbení, slabost, o které každý ví, mnozí o ní mluví, naše zesměšnění... Na druhé straně nás právě viditelné prohry uvádí do reality i blízkosti Boha.

Pokud stojí sebevědomí a zdroj úcty k sobě více na tom, jestli mne berou/neberou, ocení/neocení, přijímají/nepřijímají... více než na tom, kdo mne stvořil, vykoupil a miluje – nemůže být řeč o vnitřní svobodě. Protože to je vratká základna, jako dům stojící na písku...

Falešné zdroje sebeidentifikace

Psychologie nazývá problém získávání úcty k sobě skrze druhotné hodnoty „falešnými zdroji sebeidentifikace“.

V tělesné rovině: je to kult vlastního těla – přemrštěný důraz na vzhled, zdraví. Manekýni podobní Narcisovi... Velice těžce potom snášejí nedostatky, nemoci, stárnutí. V psychické rovině: to je nezdravé lpění na svých vlohách, inteligenci. Závislost na funkci, postavení, přehnané potřebě kladného výsledku, trpí hrůzou z neúspěchu, mají komplex méněcennosti...

Protože jestli se domnívám, že se mohu mít rád jedině tehdy, když budu nadaný, pevný, silný, úspěšný – nebudu se mít rád nikdy.

Jestli očekávám, že budu šťastný teprve tehdy, až mne lidé ocení, až budu někdo nebo až toho budu hodně mít – nedočkám se.

Takový vztah k sobě je podmíněný – něčím, co dlouho nevydrží. Člověk je v nebezpečí, protože jestli místo očekávaného ocenění, úspěchu – se dostaví opak, je na nule, nemá nic.

Padne-li takový falešný zdroj úcty k sobě – padnu i já. Do smutků, bolestí, depresí, mnohdy sebevraždou konče.

Nalézt vlastní totožnost. Vrátit se k základním pravdám víry, aby vešly do srdce. To je třeba.

Strach svatého Pavla

Svatý Pavel se nejvíce bál svého povyšování a pýchy – více než svých slabostí. Protože to by ho nejvíce vzdálilo od Krista – daleko více než ubohost, tělesná omezení. Potkáváme lidi zdravé, bohaté, úspěšné – a přitom smutné, plné hořkosti a hněvu, i mezi křesťany. A naopak lidi staré, nemocné, bezmocné – s velikým darem naděje a lásky.

Třikrát jsem volal k Pánu a nebyl jsem vyslyšen

„Třikrát jsem volal k Pánu, aby mne zbavil této slabosti – ale nebyl jsem vyslyšen“, vyznává svatý Pavel. A že to musely být modlitby! Plné pokory a úcty... Nebylo mu jedno, že je v něčem slabý, že nemůže, co by chtěl. Ale nedovolí si něco vyčítat Pánu. Právě pro jeho pokoru a ochotu poslouchat mu Pán zjevil smysl tohoto omezení.

„Stačí, když máš mou milost. Vždyť v tvé slabosti se projeví má síla!“ Pro Pavla znamenalo Ježíšovo ujištění daleko více, než zbavení neduhu. „Jestli Pán ví, jestli rozhodl, že mi ho ponechá – kdo jsem já, abych vzdoroval?“ To je postoj vedoucí ke svatosti. Nikoli: „Až mne toho všeho zbavíš podle mých představ, potom budu svatý.“

Proto s radostí přijímám slabosti, urážky

Tehdy Pavel pochopil, že i tato omezení patří do duchovního života a v Kristových očích mají velkou cenu, větší, než v našich. Proto dokázal vyznat: „Proto s radostí přijímám slabosti, urážky, nouzi, pronásledování...“ Protože poznal cenu obětovaného utrpení.

Je veliký rozdíl mezi vyjádřením: „S radostí přijímám“ – „No tak co už mi hold zbývá...“ Slabost vnímaná jako podivuhodné vlastnictví, které přivádí ke Kristu více, než úspěchy a proměnlivé uznání lidí. Je slabost, která ponižuje – a která povyšuje.

Svatý Pavel měl hrůzu z toho, že by cokoli znovu stavěl na sobě. To byla hrůza všech svatých. Proto se báli i mimořádných darů, na které se snadno naroubuje i mimořádná pýcha...

Duch sám se za nás přimlouvá vzdechy, jež slovy nelze vyjádřit (Řím8:26-27)

Jen ve spojení s Bohem může být slabost vnímaná jako cesta ke svobodě. Bůh se nechce oslavit jen v darech, které nám dal – ale i v naší bídě, vždyť kvůli ní sestoupil z nebe. On nás miluje jako ty, kteří nutně potřebují pomoc. Duch Svätý nás usvědčuje z hříchů – ale usvědčuje nás Ten – který je zároveň naším Advokátem – Parakletos = Obhájcem a Láskou.

„Duch Svätý nám přichází na pomoc v naší slabosti. Vždyť my ani nevíme, oč se máme správně modlit – ale Duch sám se za nás přimlouvá vzdechy, které slovy ani nelze vyjádřit. Bůh, který zná přesně, co je uvnitř srdce, ví, co Duch žádá, a že jeho přimluva je v souladu s Božími záměry.“ (Řím 8:26-27)

Jen s Bohem rozlišíme, co je skutečně potřebné

Těžko rozlišujeme, co je pro nás zrovna nejvíce potřebné. Snadno rozliším příjemné od nepříjemného. Ale ***jestli mi pomůže ke skutečnému obrácení útěcha – nebo neútěcha, jestli právě povzbuzení – nebo pohrdání, zdraví – nebo nemoc... mohu poznat jen s Bohem.***

Co ale víme jistě je – že Bohu mají patřit všechny situace, stavy i vztahy, které prožíváme a skutečnost, že je Bůh chce prožívat s námi.

Milost duchovní neútěchy

Neútěcha nemusí být vždycky důsledkem hříchu nebo vycházet z nebo duševní nemoci. Jsou také neútěchy dopuštěné Bohem. Ty duši očisťují od marností více než prožívaná veselí. Svátí také prožívali odnětí útěchy jako mystické sjednocení s Kristem, Jeho bolestí nad hříchem lidí.

Svátí shodně dosvědčují, jakou nepříjemnou milostí tyto prožitky byly. Píší o tom sv. Jan z Kříže v knize Temná noc, sv. Terezie Veliká v knize Hrad v nitru, sv. Veronika Giuliani, Otec Pio, Matka Tereza a další. Zažili existenciální hrůzu, stavy opuštěnosti i zavržení. Velkým překvapením pro věřící bývá zjištění, že někteří svátí v temnotách neútěchy přemýšleli o dobrovolném odchodu ze světa. A to nebyli žádní hříšníci, jako mnozí z nás!

Svědčili o přínosu takové bolestné etapy až po jejím odeznění. Jak je prohloubila, očistila a sjednotila s Kristem. O bolesti, která za to stála! Láska snášela stejný osud s Milovaným!

Jan 16:21: „Žena, když rodí, má zármutek, neboť přišla její hodina; ale když porodí dítě, nevzpomíná už na soužení pro radost, že na svět přišel člověk.“

Podobenství o vzpurném děcku a moudré matce

Naše prožitky neútěchy se občas podobají stavům malého vzpurného dítěte, kterému se maminka na chvíli skovala do křoví.

Dítě na lesní cestě chvíli vztekla dupe a řve. Potom se vzpamatuje, zjistí, že „maminka doopravdy není“, prožije hrůzu samoty... A přitom neví, že maminka z křoví dítě pozoruje ještě s větší úzkostí, aby se dítěti nic nestalo, aby se nezranilo, někdo mu neublížil...

Potom se dítěti znovu ukáže a radují se oba. Dítě z toho, že má znovu maminku, maminka z toho, že je dítě zase alespoň na chvíli normální...

(Rozjímání: Sv. Tomáš Kempenský: Následování Krista, kniha 2, kap. IX. „O úplné bezútěšnosti“)

Bůh nám ukazuje rány – nejdříve svého Syna – potom naše

Bůh nás dokonale zná – proto nám může dokonale pomoci. Lékaři musíme ukázat ránu, aby ji mohl ošetřit. Bůh je ten, kdo chce nejdříve ukázat rány nám – nejdříve rány svého Syna, potom ty naše. Abychom důvěřovali a poznali Jeho soucit Trpícího s námi.

Každý hříšník je tím raněným – povolání raněného celníka Léviho (Lk 5:27-33)

Jedním z mnoha raněných byl celník Lévi. „Ježíš spatřil celníka jménem Lévi, jak sedí v celnici, a řekl mu: "Pojď za mnou." Lévi nechal všechno, vstal a šel za ním. A ve svém domě mu připravil velikou hostinu. Bylo tam množství celníků a jiných, kteří s ním stolovali. Ale farizeové a jejich zákoníci reptali a řekli jeho učedníkům: "Jak to, že jíte s celníky a hříšníky?"

Ježíš jim odpověděl: "Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšníky." Oni mu řekli: "Učedníci Janovi se často postí a konají modlitby, stejně tak i učedníci farizeů; tvoji však jedí a pijí.“

Bůh zrovna zachraňuje hříšníka. Pronáší památnou větu, která má zahnat strach nakažených hříchem, protože přichází Lékař duší – i pro farizeje a zákoníky – ale ti nazlobeně mluví o významu častého postu a modlitby.

Modlitba spojená s postem má velký význam a je nutná k vyhnání démonů. Ale modlitební postění spojené s pýchou, ďábla spíše přivolává. Jakou asi měli představu o Bohu, ti „znalci Božích záměrů“? Bůh stál před nimi – a byl jim nesnesitelný...

„Novozákonní zákoníci“

A co „novozákonní zákoníci“? Ti se také vyskytují. Jsou to většinou lidé, kteří doma zažívali náboženský dril, kteří poznali málo lásky nebo byli negativně ohodnocováni. Často mezi nimi jsou bývalí zahořklí řeholníci a seminaristé, lidé s rozervanou duší a nenaplněným srdcem. Věčně nespokojení.

O lásce nebo mystice nemohou ani slyšet – přitom po ní touží. Jenže pýcha je do těchto hlubin nepustí. Proto tyto hlubiny snižují a vyvyšují „racionální důkazy Boží existence“ nebo „skutečnost Božího soudu“ – protože sami byli tresty strašeni.

Radostná zvěst obsahuje všechno, nejenom Boží Soud – a jak moc nás chce Duch Svatý naučit ji předávat Božím způsobem!

Apoštolova láska k vlastnímu národu (Řím 9:2-5)

Učedníci Páně Jakub a Jan planuli touhou svrhnout oheň z nebe na Samařsko... Šavel ujížděl do Damašku konat skutky pro Hospodina zástupů... „Nevíte, jakého ducha jste!“- slyšeli Jakub s Janem. „Šavle, proč mne pronásleduješ?“- slyšel Pavel.

Až časem byli schopni chápat, co chce Bůh, a co chce po nich. Obrácený Pavel už nehořel hněvem, ale želel při pohledu na soukmenovce, kteří nechápali, kdo je Kristus. „Velký zármutek nosím v srdci a neustálá bolest mě svírá. Ano, raději bych si přál, abych já sám byl proklet, (jako Kristus na Kříži), být odloučen od Krista – za své bratry, za ty, kdo jsou podle těla z mého rodu, za ně, Izraelity, jimž náleží přijetí za syny, sláva, smlouvy, zákonodárství, bohoslužba, zaslíbení...“

Proměny srdce trvají i desetiletí

Jak dlouho trvá, než se člověku stane Bůh Soudce „přítelem“...

Jak dlouho trvá člověku, než se z „Boha – přítele“ stane také „Bůh – Pán“...

Jak dlouho trvá člověku, než se z „Božího přítele“ stane konečně „Boží služebník“...

Takové proměny trvají obvykle desetiletí. U těch, kdo mají hodně pokory a lásky nebo velké utrpení, se doba zrání zkracuje. Sv. Terezička, Učitelka Církve zemřela ve 24 letech. Sv. Faustina Kowalská, apoštolka Božího Milosrdenství ve 33 letech. Sv. Marie Goretti, vzor mravní čistoty a odpuštění svému vrahovi, ve 12 letech. Bl. Peter To Rot z Nové Guineje, otec třech dětí, katecheta – umučen v japonském koncentračním táboře pro hlásání víry a posvátnosti manželství, asi ve 30 letech. A stovky dalších svatých...

Následování Krista a jeho svatých

Boží svatí neměli život o nic lehčí než my. Ale naučili se něčemu, co je dovedlo k dokonalosti.

- Když padli, běželi si hned pro odpuštění, bez výmluv.
- Svá soužení a neduhy s důvěrou svěřovali Bohu.
- Nerouhali se, nezoufali – protože věděli, komu uvěřili.
- Nesvalovali vinu na druhé, hledali své chyby a z nich se káli.
- Dokázali všechny svoje situace a vztahy spojit s Kristem.
- Mše svatá jim byla pokrmem, útěchou, životem.
- Svatá Panna mocnou přímluvkyní.

„Augustine, Augustine – mohli jiní, můžeš i ty!“ – zaslechl jeden hříšník, pozdější biskup a Učitel Církve...

Závěrečná povzbuzení

„Dovolme Pánu“, aby nás miloval v naší slabosti. Dovolme sobě, abychom se přijali a milovali ve své slabosti. Vždyť platí i pro nás Boží slova:

„Kde se rozmnožil hřích – v míře ještě daleko štědrější se rozhojnila milost“ (Řím 5:20).

„Přece jste nepřijali ducha otroků, abyste opět propadli strachu. Přijali jste ducha osvobozených synů, který vám dává právo volat: „Abba, Otče!“ (Řím 8:15)

I. ROZJÍMÁNÍ AD MYLNÉ PŘEDSTAVY: MOJE NEJVĚTŠÍ PŘÁNÍ

A) *Co bych si nejvíce přál, aby mi Bůh SPLNIL?* (Vynechat obecné fráze, holé věty.)

- Po čem nejvíce toužím? Jak od Boha, tak od sebe?
- Čeho bych chtěl nyní nejvíce dosáhnout?
- Co by mi nejvíce prospělo, kdyby mi Bůh splnil?
- Moje největší přání je jaké?

B) *Čeho by mě měl Bůh rozhodně ZBAVIT?*

- Co mě na sobě nejvíce trápí?
- Co mě nejvíce ponižuje, zostouzí?
- Čeho se nemohu už dlouho zbavit?
- Co mě spoutává, zotročuje, s čím marně zápasím?

C) *O čem jsem se s Bohem nejvíce PŘEL?*

- Co jsem Bohu v životě nejvíc zazlíval? Co dopustil...
- Co mě od Boha nejvíce mrzelo, bolelo? Že mi nesplnil...
- Co jsem chtěl v životě nejvíce mít – a neměl?
- Co jsem v životě nechtěl opustit, na čem nezdravě lpěl? Na něčem, někom – co mě ničilo?

D) *V čem jsem si připadal NADŘAZENĚJŠÍ nad druhými?*

- Kým jsem v životě nejvíce pohrdal a proč?
- Kterou schopnost jsem zneužíval k povyšování nad druhými?
- Nebo k ponižování druhých – zručnost, intelekt, vzhled...
- Došlo mi, že zneužívám darů od Boha – které jsem dostal také ke službě?

II. ROZJÍMÁNÍ AD BOŘENÍ PŘEDSTAV: MOJE NEJVĚTŠÍ SELHÁNÍ

A) *Jaké bylo moje největší SELHÁNÍ v životě?*

- Co bylo pro mě největším ponižením v životě? Ve vztazích...
- Nejhorší, nejtrapnější situace, která mě potkala?
- Co nejhoršího o mě kdy vyšlo najevo?
- Jaká situace byla v mém životě nejhorší, nejbolestivější?

B) *Co mi největší selhání v životě VZALO?*

- Oč mě připravilo? O postavení, o úctu druhých?
- Jak veliké pohrdání jsem zažil? Od koho?
- Co mě bolelo nejvíce? Od koho?
- O koho nejceněnějšího jsem přišel? Nebo o něco?

C) *Co mi největší selhání v životě PŘINESLO?*

- Co se SKRZE ně změnilo? Co MĚ změnilo?
- K čemu jsem dospěl, dozrál?
- Z čeho jsem se nejvíce poučil a bylo mi to přínosem?
- Jaké špatné chování jsem změnil? Co se skrze to změnilo ve vztazích k dobrému?

III. ROZJÍMÁNÍ AD BUDOVÁNÍ PŘEDSTAV: PODĚKOVÁNÍ

A) *Dokázal jsem poděkovat BOHU za to, co skrze selhání přišlo?*

- Za Boží trpělivost a lásku ke mně?
- Za Boží Prozřetelnost, Otcovskou výchovu ke svatosti?
- Za záchranu, že mě nikdy neopustil, ani tehdy, ani proto...

B) Dokázal jsem poděkovat za dozrání sám SOBĚ?

- Ocenil jsem dostatečně už jen tu snahu bojovat? Ten zápas?
- Uznal jsem svou zásluhu na dozrání, zmoudření?
- Dokáži u sebe ocenit rostoucí pokoru? Dokáži být vděčný i sobě?

C) Vyjádřil jsem vděčnost DRUHÝM, kteří mi pomohli?

- Osobní poděkování, jinými prostředky?
- Modlitbou, vzpomínkou, přáním dobrého?
- Pamatuji, že i já mohu pozvedat druhé? Že mám co nabídnout?

SEM BY MĚLO PŘIJÍT:

.....
„ABYS NÁM SPLNIL VŠECHNO, O COKOLIV TĚ POŽÁDÁME!“

„Což Bůh, který neušetřil svého vlastního Syna, ale vydal ho za nás všechny, nám spolu s ním nedá veškeré dary?“ (Řím 8:32)

„Vždyť těm, kteří milují Boha – všechno pomáhá k dobrému“ (Řím 8:28).

„Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy?“ (Řím 8:33-35; 38-39)

„Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy? Snad soužení nebo úzkost nebo pronásledování nebo hlad nebo nouze nebo nebezpečí nebo meč?

Ano, jsem si tím jist, že ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížata, ani přítomnost, ani budoucnost, ani mocnosti, ani výšina, ani hlubina, ani žádné jiné stvoření nás nedokáže odloučit od Boží lásky projevené v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ (Řím:

MODLITBA K ADORACI

Ježíši Kriste, Boží Synu, Přítomný v Nejsvětější svátosti oltární,
Ty ses nevtělil pro naši dokonalost – ale pro naši bídu.
Vedeš nás k tomu, abychom se učili přijímat, snášet a obětovat co nás potkává.
Protože se chceš oslavit i na našem životě.
Nauč nás všechno spojovat s Tebou, naším Spasitelem.
Celý svůj život na zemi jsi žil kvůli nám, pro nás.
Žil jsi mezi námi lidmi jako pravý Bůh a pravý člověk.
Abys nám ukázal, kdo jsi. Jaký jsi. Jaký jsi ke mně.
Abys nám ukázal, jak máme správně žít.
Abys nám dal zakusit své milosrdenství.
Abychom viděli, jaké je Tvé Srdce, Tvé Milosrdenství, Tvé odpuštění.
Žil jsi mezi námi od Vtělení až po Smrt, Vzkříšení a Nanebevstoupení.
Dal jsi tak hodnotu všemu v lidském životě.
Ukázal jsi nám, že všechny události našeho života jsou pro Tebe důležité.
Prosíme Tě o milost,
abychom dokázali všechno v životě spojit s Tebou,
svou bídu, úzkost, svoje pády, všechny naše stavy, dát jim hodnotu.
Abychom s Tebou prožívali všechny oblasti života, naše vztahy.
Daruj nám milost vidět svůj život Tvýma očima – očima Božího Syna.
Abychom neztráceli naději, pokoj, radost a lásku.

O to Tě prosíme na přímluvu Panny Marie,
všech Božích andělů, našich patronů a všech svatých. Amen.